

СОВЕТ
БОЛЬШЕПОДБЕРЕЗИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
КАЙБИЦКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
КАЙБЫЧ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ОЛЫ ПОДБЕРЕЗЬЕ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

КАРАР

от 31.10.2019 г.

Олы Подберезье ав.

№ 25

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районнының Олы Подберезье авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында

1998 елның 31 июлендәге 145-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм 2004 елның 29 маенданы 35-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районнының Олы Подберезье авыл жирлеге Советы КАРАР КЫЛДЫ:

1. «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районнының Олы Подберезье авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәне» расларга (кушымта итеп бирелә).

2. 15-28 ст., 31 ст., 37 ст. нигезләмәләре жирлек бюджетын төзегендә һәм утәгендә 2020 ел бюджетыннан башлап барлыкка килә торган хокук мөнәсәбәтләренә һәм 2021, 2022 елларның план чорына кулланыла дип билгеләргә.

3. Элеге каарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> веб адресы буенча «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районнының Олы Подберезье авыл жирлеге рәсми сайтында бастырырга .

4. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үземдә калдырам.

Татарстан Республикасы Кайбыч
муниципаль районы Олы Подберезье авыл
жирлеге башлығы

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районның
Олы Подберезье авыл жирлегенде
Советының 2019 е. “31” октябрендәгө
25 номерлы карарына күштимта

**Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районның Олы Подберезье авыл жирлегендә
бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында
НИГЕЗЛӘМӘ**

Ібүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Статья 1. Элеге Нигезләмә белән көйләнә торган хокук мөнәсәбәтләре

Олы Подберезье авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы элеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районның Олы Подберезье авыл жирлеге Уставы (алга таба - Жирлек) нигезендә Жирлек бюджеттың төзу, карау, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен тикшереп тору барышында, шулай ук муниципаль алымаларны һәм муниципаль бурыч белән идарә итү процессында бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала.

2 статья. Жирлектә бюджет хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукий нигезләре

Бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, элеге Нигезләмә, Россия Федерациясе бюджет канунчылығының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы билгеләгән мәгънәләрендә кулланыла.

4 статья. Жирлек бюджеттының хокукий формасы.

Олы Подберезье авыл жирлеге бюджеты (алга таба - Жирлек бюджеты) Олы Подберезье авыл жирлеге Советы (алга таба - Жирлек Советы) карары формасында эшләнә һәм раслана.

Жирлек бюджеты өч елга - чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

Жирлек бюджеты проектын төзу Олы Подберезье авыл жирлегенең Башкарма комитеты (алга таба текст буенча - Жирлекнең Башкарма комитеты) Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләгән тәртиптә һәм аның Жирлек Советының аның таләпләрен үтәгән килеш кабул ителә торган хокукий актлары буенча гамәлгә ашырыла.

5 статья. Жирлектә Россия Федерациясенең бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Жирлек бюджеты проектын төзегендә, Жирлек бюджетын үтәгендә Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләре бюджетлары белән чагыштыруны тәэмин итү, Жирлек бюджеты үтәлеше, аның үтәлеше турында хисаплылык формалаштыру максатларында Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукий актлар нигезендә Россия Федерациясенең бюджет классификациясе кулланыла.

2. Жирлек бюджетын формалаштырганда, раслаганда һәм үтәгендә Россия Федерациясенең бюджет законнары белән билгеләнгән нормативлар нигезендә Россия Федерациясе бюджет

системасы бюджетлары арасында бүленә торган керемнәр буенча бюджет керемнәренең баш администраторлары кодларының дәвамлылығы тәэммин ителә.

6 статья. Бюджет процессы принциплары

Жирлек Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- бюджет системасының бердәмлеге;
- керемнәр һәм чыгымнар һәм бюджет кытлыкларын финанслау чыганакларын аеру;
- бюджетларның мөстәкыйльлеге;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау керемнәрен, чыгымнарын һәм чыганакларын чагылдыру тулылығы;
- нисбәтлелек;
- бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеге;
- бюджет чыгымнарының гомуми (жыелма) каплавы;
- үтә күрәнмәлелек (ачыклык);
- бюджеттның дөресслеге;
- адреслылык һәм бюджет акчаларының максатчан характерда булуы;
- чыгымнарының бирелгәнлеге;
- кассаның бердәмлеге.

7 статья. Жирлектә бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнән социаль-икътисадый үсеш фаразларын, чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен эшләү;
- бюджет проектын төзу;
- бюджетны карау һәм раслау;
- жирлек бюджетын үтәү;
- бюджет турыйнагы карага үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;
- бюджет үтәлеше турыйнагы хисапны раслау;
- муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

Финанс елы календарь елга туры килә һәм 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр дәвам итә.

8 статья. Бюджет процессында катнашуучылар

Жирлектә бюджет процессында түбәндәгеләр катнаша:

- Жирлек советы;
- Жирлек Башлыгы;
- Жирлекнән Башкарма комитеты;
- Жирлекнән ревизион комиссиясе;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр);
- бюджет акчаларын алучылар;
- бюджет керемнәренең баш администраторлары (администраторлар);
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлар).

9 статья. Бюджет процессында катнашуучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек Советы:

- Жирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турыйнагы хисапларны карый һәм раслый;
- Жирлек бюджетының үтәлешен алга таба тикшереп торуны оештыра;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турыйнда» Федераль закон. Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, Жирлек Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Жирлек советына Россия Федерациисе Конституциясендә, Россия Федерациисе Бюджет кодексында, Россия Федерациисенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча компетенция чикләрендә аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен кирәkle барлык мәгълүмат Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан бирелергә тиеш.

2. Жирлекнең Башкарма комитеты бюджет проектын төзүне тәэмин итә, Жирлек Советына раслауга кирәkle документлар һәм материаллар белән кертә, Жирлек бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, Жирлек Советына раслауга Жирлек бюджетының үтәлеше турында хисап тапшыра, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итә, Россия Федерациисе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

3. Жирлек комиссиясе тубәндәгеләрне гамәлгә ашыра:

-бюджет акчаларыннан файдалануның экономиясен һәм нәтижәлелеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты;

-бюджет турындағы каарлар, бюджет законнарының башка норматив хокукый актлары проектларына, шул исәптән бюджет курсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезлелегенә экспертиза ясау;

-муниципаль программаларга экспертиза ясау;

-бюджет процессына анализ һәм мониторинг ясау, бюджет үтәлеше турындағы хисап буенча тикшерүләр үткәрү һәм бәяләмәләр әзерләү, шулай ук бюджет процессында абыкланган тайпышларны бетерү һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

-бюджет акчаларын булучеләрнең баш администраторлары, бюджет керемнәренең баш администраторлары, бюджет қытлығын финанслау чыганакларының баш администраторлары (алга таба - бюджет акчаларының төп администраторлары) һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү.

4. Бюджет акчаларының баш булучесе:

расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэмин итә;

аңа буйсынуучы курсатмәләр бирүчеләрнең һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген төзи;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи;

бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрне үтәүне формалаштыра, раслый һәм контролдә тота;

максатчан билгеләнештәге бюджеттара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджеттара трансферларны, шулай ук Россия Федерациисе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне алучылар тарафыннан үтәүне тәэмин итә;

аңа буйсынуучы бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча муниципаль берәмлек исеменнән тиешенчә жавап бира;

Россия Федерациисе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

5. Бюджет чаралары булуче:

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет акчаларын алучыларга һәм (яисә) бюджет акчаларын алучыларга бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

- бюджет акчаларын баш булучегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- максатчан билгеләнештәге бюджеттара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджеттара трансферларны, шулай ук Россия Федерациисе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидия-

лэрне һәм бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне алучылар тарафыннан үтәүне тәэмин итә;

- бюджет акчаларының баш бүлчесе билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчалары нең үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

6. Бюджет чараларын алучы түбәндәгे бюджет вәкаләтләренә ия:

- бюджет сметасын төзи һәм үти;

- бюджет йәкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләренең китерелгән лимитлары чикләрендә бюджет йәкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;

- үзенә каралган бюджет ассигнованиеләренең нәтижәлелеген, максатчан кулланылышын тәэмин итә;

- бюджет язмасын үзгәрту буенча тәкъдимнәрне баш күрсәтмә бирүчегә (курсәтмә бирүчегә) кертә;

- бюджет исәбен алыш бара (бюджет исәбен алыш баруны тәэмин итә) йә килешү нигезендә бу вәкаләтне башка учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) тапшира;

- бюджет хисабын формалаштыра (булдыруны тәэмин итә) бюджет акчаларын баш бүлчегә (бүлчегә) тәкъдим итә;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен, аллеге Нигезләмәне жайга сала торган хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

10 статья. Бюджет керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясенең бюджет законнары, салымнар һәм жылемнар турындағы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр турындағы законнар нигезендә төзәлә.

2. Жирле салымнар турында карап, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган Совет каарлары чираттагы финанс елында һәм план чорында Жирлек бюджеты турында карап проекты кертелгәнче 10 көннән дә соңға калмыча кабул ителергә тиеш.

11 статья. Бюджет чыгымнары

1. Бюджет чыгымнарын формалаштыру Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән дәүләт хакимиите органнарының, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимиите органнарының һәм жирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен чикләүгә бәйле чыгым йәкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны үтәү Россия Федерациясе законнары нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында Кушман авыл жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән башкарлырга тиеш.

12 статья. Резерв фонды

Жирлек бюджетының чыгым өлешендә Жирлек Башкарма комитетының резерв фондын булыру күзде тотылыша мөмкін.

Жирлек Башкарма комитетының резерв фонды күләме бюджет турындағы карап белән билгеләнә һәм чыгымнарының гомуми күләменең 3 процентыннан арта алмый.

Резерв фондының акчаларын тоту тәртибе Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Башкарма комитеттың резерв фондының бюджет ассигнованиеләрен куллану турында хисап Жирлек бюджетының үтәлеше турында еллык отчетка күшүмтә итеп берилә.

13 статья. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру

1. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен заказлар урнаштыру турындағы Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.

2. Муниципаль контрактлар, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 72 статьясындагы 3 пунктында билгеләнгән очраклардан тыш, бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә төзөлә һәм түләнә.

14 статья. Бюджет кытлығы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында Жирлек бюджеты кытлығы, элеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләуләрне үтәп, Жирлек бюджеты турында каар белән билгелән.

2. Жирлек бюджеты кытлығы кертемнәрен һәм (яисә) салым керемнәренең расланган күләмен өстәмә нормативлар буенча түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча исәпкә алмыйча жирле бюджет керемнәрен расланган гомуми күләменен 10 процентыннан артмаска тиеш.

Жирлеккә карата Россия Федерациисе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында кааралган чарапарны гамәлгә ашырган очракта, Жирлек бюджеты кытлығы түләүләрнең расланган күләмен һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәре күләмен исәпкә алмыйча гына бюджеттагы керемнәрен расланган гомуми еллык күләменен 5 процентыннан артмаска тиеш.

Бюджет турында Совет каары белән билгеләнгәндә, Жирлек милкендәге акцияләрне сатудан кергән керемнәр һәм капиталда катнашуның башка формаларыннан керемнәр бюджет кытлығын финанслау чыганаклары составында ачыкланды һәм (яисә) бюджет чарапарын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимегән очракта, Жирлекнең бюджет дефициты шуши пункт белән билгеләнгән чикләуләрне, курсәтелгән керемнәрен суммалары чикләрендә һәм Жирлек бюджеты чарапарын исәпкә алу счетларында акчаларның калган өлешләрен киметүне арттырырга мөмкин.

3. Еллык хисап курсәткечләре буенча барлыкка килгән Жирлек бюджеты кытлығы элеге статьяның 2, 2 пунктында билгеләнгән чикләуләргә туры килергә тиеш.

15 статья. Жирлек бюджеты кытлығын финанслау чыганаклары

Жирлек кытлығын эчке финанслау чыганаклары составына түбәндәгеләр керә:

номиналь бәясе Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазъяләрне урнаштырудан кергән чарапар һәм аларны каплауга юнәлдерелгән чарапар арасында аерма;

жәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган Жирлек арасында Россия Федерациисе валютасында кредит оешмалары кредитлары арасыннан аерма;

Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары белән жәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган Жирлек арасында аерма;

тиешле финанс елы дәвамында жирлек бюджеты чарапарын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәрту;

Жирлек бюджеты кытлығын эчке финанслауның башка чыганаклары.

Бюджет кытлығын эчке финанслауның башка чыганаклары составына Жирлекләр түбәндәгеләр керә:

Жирлек милкендәге акцияләрне һәм капиталда катнашуның башка рәвшешләрен сатудан керемнәр;

Жирлек бюджеты чарапары буенча курс аермасы;

муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукунын барлыкка китергән иә бенефициарның принципалга таләбе хокуклары гарантка биреп торылган очракта, Россия Федерациисе валютасында урнашу гарантияләрен үтәүгә юнәлтелгән чарапар күләме;

Россия Федерациисе валютасында Жирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен каплауга юнәлдерелә торган чарапар күләме;

юридик затларга Россия Федерациисе валютасында бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма;

Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларына өлешләрне кире кайтарудан алынган акчалар һәм Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма;

Жирлек бюджеты чарапарын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм Жирлек бюджеты чарапарын исәпкә алу буенча бердәм счетка исәпләнгән акчалар арасында аерма,

Жирлек бюджетты чарапарын исәпкә алу буенча бердәм счетта калган акчалар белән идарә итү операцияләрен үткәргәндә.

Жирлек Советының хокукий акты белән билгеләнә торган күләмдә агымдагы финанс елы башына Жирлек бюджетының калган чарапары агымдагы финанс елында кассадагы вакытлы өзеклекләрне каплауга һәм муниципаль контрактларга жирлек исеменнән төzelгән товарларны кайтаруга, эшләр башкарууга, хезмәтләр күрсәтугә түләү өчен бюджет ассигнованиеләрен арттырууга, әлеге муниципаль контрактларын шартлары нигезендә хисап финанс елында түләнергә тиешле товарлар кайтаруга, эшләр башкарууга, хезмәтләр күрсәтугә агымдагы финанс елында жибәрелергә мөмкин, хисап финанс елында күрсәтелгән субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәkle суммалар чикләрендә бирелгән юридик затларга субсидияләр биругә бюджет ассигнованиеләре әлеге субсидияләр чыганаклары күрсәтелгән субсидияләр күләме Жирлек бюджеты турында карар белән каралган очракларда күрсәтелгән максатларга файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренең калган суммасыннан артмый торган күләмдә түләнергә мөмкин.

Жирлекләр бюджет кытлыгын тышкы финанслау чыганаклары составына түбәндәгеләр керә:

Россия Федерациясенән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында бирелгән бюджет кредитлары арасындан аерма; максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясенә чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләрне үтәүгә юнәлтелгән чарапар күләме, муниципаль гарантияләрне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукин барлыкка китергән очракта.

16статья. Муниципаль Жирлек бурычының структурасы

Жирлекнен бурыч йөкләмәләре түбәндәгә формаларда булырга мөмкин:

- 1) Жирлек халкының кыйммәтле кәгазьләре (муниципаль кыйммәтле кәгазьләр);
- 2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка Россия Федерациисе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- 3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациисенән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- 4) Россия Федерациисе валютасында кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар;
- 5) Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән Жирлек гарантияләре (муниципаль гарантияләр);
- 6) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациисе чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләр;
- 7) Россия Федерациисе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләре.

Муниципаль бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

- 1) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 3) кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) Жирлекнен юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

- 1) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме, алар буенча Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән йөкләмәләр;
- 3) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) муниципаль гарантияләр буенча Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән йөкләмәләр күләме;

5) Россия Федерациисе валютасында күчеп килүнөң юкка чыгарылмаган башка бурыч йөклөмөләре күләме.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) максатчан чит ил кредитларынан файдалану кысаларында Россия Федерациисенән кеше тарафыннан жәлеп итегендә чит ил валютасында бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларынан файдалану кысаларында Жирлек тарафыннан чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләр буенча йөклөмөләр күләме.

Жирлекнәң озак сроклы (кимендә бер ел), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биштән алып 10 елга кадәр) йөклөмөләре булырга мөмкин.

17 статья. Жирлекнәң Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән бурыч йөклөмөләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан алу

1. Эгәр Россия Федерациисе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөклөмәсө муниципаль бурыч йөклөмәсен юкка чыгаруга (кредитор тарафыннан билгеләнгән йөклөмөләр һәм муниципаль хокукий актлар белән үтәлмәгән) муниципаль бурыч йөклөмәсен муниципаль бурыч йөклөмәсө шартларында каралган чорны юкка чыгару датасыннан соң оч ел дәвамында үтәлмәгән очракта, курсәтелгән йөклөмә тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр Район вәкиллекле түрлөрдөн муниципаль хокукий актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр буенча Жирлекнәң бурыч йөклөмөләре муниципаль гарантияләрне туктатуга нигез булып торучы вакыйгалар (хәлләр) килгәндә тулысынча туктатылган дип санала һәм курсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп житу турында белешмәләр алу) дәрәҗәсе буенча муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Элеге статьяның 1 пунктының беренче абзацында курсәтелгән сроклар тәмамланғаннан соң Жирлек Советы Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән муниципаль бурыч йөклөмөләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукий акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан чигерү Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән исемлеккә ташланы торган муниципаль бурыч төрләре буенча муниципаль бурыч күләмен жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исемлек суммасын чагылдырмычы гына аларны сыйып ташлау суммасына киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Элеге статьяның 1 пунктындагы беренче абзазының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөклөмәләргә, Россия Федерациисе, Россия Федерациисе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөклөмөләренә кагылмый.

5. Реструктурлаштырылган, шулай ук юкка чыгарылган (сатып алынган) муниципаль бурыч йөклөмөләрен муниципаль бурычтан алу Россия Федерациисе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Түләү датасы башланганчы, муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне эмиссияләу шартлары нигезендә аларны тулысынча эмитацияләгән орган тарафыннан сатып алынган (Россия Федерациисе законнарында каралган башка операцияләрне алмашу нәтижәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле законнарында каралган башка операцияләрне алмашу нәтижәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр чыгару курсәтелгән орган каары буенча вакытыннан алда юкка чыгарылган дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты аларны юкка чыгару датасы башланганчы сатып алынган (Россия Федерациисе законнарында каралган башка операцияләрне алмаштыру нәтижәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча йөклөмөләр үтәлгән дип танырга хокуклы.

18 статья. Муниципаль алымалар

1. Жирлек муниципаль эчке хисаплашулар дигендә муниципаль кыйммәтле кәгазьләр үрнәштүрү юлы белән һәм Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар алу юлы белән заем акчаларыннан муниципаль бюджетка жәлеп

иту аңлашыла, алар буенча алар Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемщик буларак Жирлекләрнең бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

2. Жирлек муниципаль тышки алынналары дигендә, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Жирлек исеменнән жирле бюджетка кредитлар жәлеп иту аңлашыла, алар буенча чит ил валютасында чагылыш тапкан Россия Федерациясе каршындагы Жирлекнең бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль тышки алынналар чираттагы финанс елъина һәм план чорына Россия Федерациясенең тышки дәүләт хисаплашулыры программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек исеменнән Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Жирлек Уставы нигезендә муниципаль алынналарны гамәлгә ашыру хокуына жирле администрация (Жирлекнең башкармакүрсәтмә органы) ия.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыру тубәндеге шартларны үтәгән очракта, Жирлек тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) Жирлекнең бурыч йөкләмәләре буенча срокы чыккан бурычы булмау;

2) Жирлек тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәтे билгели торган дәрәжәдән тубәнрәк кредит рейтинги алынган, исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәтә тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның берәсеннән яиса берничә рейтинг гамәлләрен гамәлгә ашыручы заттан.

6. Жирлекләр, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы уртача булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынналарны гамәлгә ашырырга, районның бурыч тотрыклылығы курсәткечләрен арттыруга кiterə торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында каралган, Жирләүне бурыч тотрыклылығы дәрәҗәсе тубән булган заемщиклар төркеменә кертергә мөмкинлек биргән дәрәжәләргә кадәр муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

8. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы тубән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынналарны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында каралган Жирлекнең бурыч тотрыклылығы курсәткечләрен арттыруга кiterə торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы тубән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм кыйммәтле кәгазыләрнә урнаштыру юлы белән муниципаль эчке үзләштерүләрне Жирлекнең бурыч йөкләмәләрен рефинанслау максатларында гына, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 7 пунктында каралган түләүгә сәләтлекне торгызу планы кысаларында бирелгән максатчан бюджет кредитлары рәвешендә гамәлгә ашырырга хокуклы.

10. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы тубән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль тышки алынналарны гамәлгә ашырырга һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

11. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы тубән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль эчке алынналарны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Татарстан Республикасы Финанс министрлығы тарафыннан муниципаль гарантияләрнә валютасында муниципаль гарантияләр, чираттагы финанс эчке алынналар, Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, шулай ук курсәтләгән елъина һәм план чорына (чираттагы финанс елъина) муниципаль гарантияләр, шулай ук курсәтләгән программаларга үзгәрешләр кертелгән очракта гына Россия Федерациясе валютасында бирергә хокуклы.

12. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 9 пунктында каралган Жирлекнең түләү сәләтен торгызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары буенча жирлеклор йөкләмәләрен реструктуризацияләү рөхсәт ителми.

19 статья. Жирлекнең алымаларны чит ил валютасында күчеру белән гарантияләр бирың үзенчәлекләре

Жирлек Россия Федерациясенең чит ил валютасында алган акчаларын Россия Федерациясеннән алыш, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алыш, чит ил кредитларыннан жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында гына чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

20 статья. Муниципаль алымаларның чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль алымалар алуның индикаторы чик күләме дигэндә тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы алымалар программалары буенча жирле бюджетка акчалар жәлеп итүнен жыелма күләме аңлашила.

2. Жирле бюджетка акчалар жәлеп итү күләмнәре, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алыш, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы алымалар программалары белән билгеләнә һәм тиешле финанс елында акчалар жәлеп итүнен гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелә торган акчаларның гомуми суммасыннан артмаска тиеш, һәм жирле бюджет турындагы карап белән тиешле финанс елына расланган Жирлекнең бурыч йөкләмәләрен каплау күләмнәреннән артмаска тиеш.

3. Хисап финанс елында Жирлек акчаларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан артып китсә, агымдагы финанс елына салымнарының индикаторы күләмен киметеп, курсәтелгән арттырып жибәругә юнәлдерелгән максатларга юнәлдерелергә тиеш.

21 статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югары чикләре һәм Жирлекнең бурыч тотрыкылыгы курсәткечләренең чик курсәткечләре

1. Жирле бюджет турындагы карап белән муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (Жирлекнең чит ил валютасында йөкләмәләре булган очракта) еске чикләре, елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан килүче елның 1 гыйнварына (чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына торышы буенча) билгеләнә, шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча (чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр булган очракта) күрсәтелә.

2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (жирлектә чит ил валютасында йөкләмәләр булган очракта) элеге статьяның 3 һәм 4 пунктларында билгеләнгән чикләүләрне үтәгәндә билгеләнә.

3. Муниципаль бурыч күләме жирле бюджет турындагы карап белән чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) расланган жирле бюджет керемнәренең, физик затлар керемнәренең салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән артмаска тиеш.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында караган чаралар күрелгән очракта, бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән, физик затлар керемнәренең салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча, кире кайтарылмый торган керемнәренең һәм (яисә) салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән 50 проценттан артмаска тиеш.

4. Муниципаль бурычка хезмәт курсәту чыгымнары күләме тубәндәге таләпләрне үтәгәндә жирле бюджет турындагы карап белән раслана:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт курсәтүгә чыгымнар күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасы законы яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турындагы карап (чираттагы финанс елы) белән тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменең 10

процентыннан артмаска тиеш, мона Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетларыннан бирелэ торган субвенциялэр исәбеннән башкарыла торган чыгымнар күләме керми;

2) чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында каар белән расланган чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) һәм Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетларыннан гомуми салым, салым булмаган көрөмнәр күләменең жирле бюджет түләвнен һәм дотацияләрнен өллик суммасы жирле бюджет системасы бюджетларыннан чираттагы финанс елына жирле бюджет турында каар белән расланган системасы бюджетларыннан чираттагы финанс елына 1 түләүләрнен 20 процентаеннан артмаска тиеш; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгендә, елның 1 гыйнварыннан соң, киләсе финанс елында һәм план чорыннан соң бурычларны вакытыннан алда каплауга жибәрелэ торган түләүләр суммасы исәпкә алымый.

22 статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелэ торган чит ил валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәгә белешмәләрне курсәтеп:

1) гарантиянең һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләр һәм алар тәэмин итә торган йөкләмәләр валютасы;

3) гарантияләрнен гомуми күләме;

4) гарантның принципларга карата регресс таләбе хокуки булу (булмау);

5) гарантияләр биругаң һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэмин итә торган йөкләмәләр курсәтелгән валютада бирелэ һәм башкарыла.

3. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындағы тиешле каарга күшымта булып тора.

Статья 23. Муниципаль тышкы алымалар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алудар программасы максатчан чит ил кредитларын һәм (яисә) чираттагы финанс елында чит ил валютасында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) чит ил валютасында куллану кысаларында жирле бюджеттан чит ил валютасында жәлел итә торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы алымалар программасы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасына жәлел итә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган бурычларны каплау күләме һәм сроклары;

2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлел итә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән чираттагы финанс елында Жирлек бурычларын каплау күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алымалар программасы жирле бюджет турындағы каарга чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) күшымта булып тора.

24 статья. Муниципаль эчке алымалар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алымалар программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла торган һәм (яисә) түләнелә торган тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке алымалар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке алымалар программасы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында), тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке алымаларны гамәлгә ашырганда барлыкка кил-

торган жирле бюджетка акчалар жәлеп итү күләмнәре һәм бурыч йөкләмәләрен түләүнен иң чик среклары;

2) Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча каплау күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алынналар программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына тиешле бюджет турындагы карапга күшымта булып тора (чираттагы финанс елы).

4. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурыч уткәру муниципаль эчке алынналар программасында чагылмый.

25 статья. Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр программы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәге белешмәләрне курсәтеп:

1) һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен курсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләрнең гомуми күләме;

3) принципалларга гарантның регресс таләбе хокуку булу (булмау);

4) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациисе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр программы бюджет турындагы тиешле карапга күшымта булып тора.

26 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыруның иң чик күләмнәре

Номиналь бәя буенча чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында (чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең иң чик күләмнәре Жирлек советы тарафыннан, тиешле бюджет турындагы карап белән билгеләнгән муниципаль эчке бурычның өске чикләре нигезендә билгеләнә.

27 статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия шартнамәдән яисә башка килешүдән (төп йөкләмәләрдән) барлыкка килгән бенефициар алдында аның акчалата йөкләмәләрен тиешенча үтәүне тәэмин итә.

2. Муниципаль гарантия принципалларың һөтәләрнән вакытыннан алда үтәүне тәэмин итми, шул исәптән аларны вакытыннан алда башкару йә бурычларны үтәү срокы якынлашып килуче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) һөжүм итү түрүнда таләпләр куелган очракта да.

3. Муниципаль гарантиянең язма рәвеше мәжбүри.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмәләр суммасы курсәтелгән валютада бирелә һәм башкарыла.

5. Муниципаль гарантия буенча гарант гарантия суммасы чикләрендә үзе тәэмин иткән йөкләмә буенча субсидия жаваплылыгына ия.

6. Муниципаль гарантиядә түбәндәгеләр курсәтөлә:

1) гарантның (тиешле гавами-хокукий берәмлек - Район) исеме һәм гарант исеменнән гарантия биргән органның исеме;

2) бенефициарның исеме;

3) принципал исеме;

4) гарантия бирелә торган йөкләмә (исеме, бәяләмә датасы һәм номеры (ул булганды), төп йөкләмәнен гамәлдә булу срокы яисә аның буенча йөкләмәләрне үтәү срокы, яларның исемнәре, төп йөкләмәләрнең башка житди шартлары курсәтелеп);

5) гарантия буенча гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;

6) гарантия бирү нигезләре;

7) гарантиянең үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу вакыты;

- 9) гарантияле очракны билгеләү, гарантия үтәү турында бенефициарның таләпләрен күрсәту вакыты һәм тәртибе;
- 10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;
- 11) гарантия буенча гарант тарафыннан йөкләмәләрне башкару тәртибе;
- 12) гарантия суммасын тулы күләмдә яисә гарантия үтәгәндә, үтәгәндә (башка нигезләрдә туктатылганда) тулы күләмдә яисә гарантия белән тәэммин ителгән принципиалның йөкләмәләренен ниинди дә булса өлешендә һәм гарантиядә билгеләнгән башка очракларда киметү нигезләре;
- 13) гарантияне туктату нигезләре;
- 14) гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка үзгәртелә алмаган төп йөкләмәләр шартлары;
- 15) муниципаль гарантия буенча бенефициар гаранты (принципалга, регресска гарантның регресс таләбе) түләгән акчаларны каплау турындағы принципиалга карата гарант таләбе булу яисә булмау;
- 16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукий актларында, гарант исеменнән гарантияне бирүче орган актларында билгеләнгән белешмәләр.
7. Гарантның принципиалга карата регресс таләбе хокуқын күздә тотмаган муниципаль гарантия бары тик хужаълык жәмгыяте йөкләмәләре буенча гына бирелергә мөмкин, акцияләренең 100 проценты (өлешләре) муниципаль гарантия бирә торган муниципаль гарантия бирүчегә карый, муниципаль гарантияне күрсәтүче жирлек милкендә була. Нигезен тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта, мондый муниципаль гарантия принципиалга карата гарантның регресс таләбе хокуку белән бирелгән дип санала һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган, жирле администрация актларында билгеләнгән срокта гарантның тулысынча яисә гарантиянең ниинди дә администраци актларында билгеләнгән бурычы барлыкка килә торган принципиалга карата регресс таләбе таләбенең үтәлүен тәэммин итү принципибының бурычы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәэммин итүне тапшырганчы муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.
8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) житү белән билгеләнә.
9. Бенефициарның алдан язмача ризалыгыннан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртергә хокуксыз.
10. Гарантка карата таләпнең муниципаль гарантия буенча кабул ителгән бенефициары, күрсәтелгән хокукларны, муниципаль гарантия белән тәэммин ителә торган принципиал (эмитент) йөкләмәләрен үтәү, облигациягә хокукларны яна хужага (сатып алучыга) күчүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле көгязыләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшыру (күчү) керми, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка (башка нигезләр буенча) тапшырыла алмый.
11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләрдә гарант тарафыннан (шул исәптән әлеге статьяның 6 пунктының 14 бүлегендә күрсәтелгән төп йөкләмәләр 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән бурыч принципиаломын үтәмәгендә, кире алына.
12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турындағы бенефициарның таләбе (гарантияне үтәлеше турындағы бенефициарның таләбе) гарантия белән билгеләнгән очракта гына (гарантияле очрак барлыкка килгәндә) гарантка белдерелергә мөмкин. Гарантия үтәлеше турында бенефициарның таләпләре гарантиядә билгеләнгән тәртиптә язма рәвештә гарантка гарантиядә күрсәтелгән документлар белән күрсәтелергә тиеш.
13. Бенефициар муниципаль гарантия һәм муниципаль гарантия бирү турындағы шартнамәдә билгеләнгән сроттан иртәрәк гарантияне үтәү турындағы таләпне, шул исәптән, принципиал йөкләмәләре гарантияләре белән тәэммин ителгән гарантияләрне үтәү срокы якынлашып килүче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) барлыкка килгән очракта, күрсәтергә хокуксыз.
14. Гарант гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе куелу турында принципиалга хәбәр итәргә һәм таләпнең күчермәсен принципиалга тапшырырга тиеш.
15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән вакытта күрсәтелгән таләпкә күшымта итеп бирелгән документлар һәм таләп гарантиясе гарантиясе һәм ана күшүп бирелгән документлар белән гарантия башкарту турындағы бенефициарның таләбен карарга тиеш.

16. Гарантияне башкару турында бенефициарның һәм аңа күшымта итеп бирелгән документларның таләпләре нигезсез һәм (яисә) тиешле гарантияләр шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарның тубәндәге очраклarda таләпләрен канәтгәтләндөрүдән баш тарта:

1) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар гарантия (гарантиянең гамәлдә булу срокы) бирелгән вакыт тәмамланғаннан соң гарантка күрсәтелгән;

2) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар билгеләнгән гарантияне бозып гарантка күрсәтелгән;

3) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципал гарантияләре белән тәэммин итеп һәм (яисә) тиешенчә үтәүне баш тарткан;

5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясындағы 6 пунктында билгеләнгән очраклarda;

6) гарантиядә билгеләнгән башка очраклarda.

17. Гарантия үтәлеше турында һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар турында бенефициар таләбе муниципаль гарантиянең нигезләнмәгән һәм (яисә) тиешле шартлары булмаган дип танылған очракта, гарант бенефициарга аның таләбен канәтгәтләндөрүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант, принципалның алдына китерергә мөмкин булган бәхәс бенефициары таләпләренә каршы торырга хокуқлы. Гарант хәтта принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын танылған очракта да каршы килу мәгълүматларына хокуқны югалтый.

19. Гарантиянең һәм аңа күшымта итеп бирелгән документларның үтәлеше турында бенефициар таләбе расланған очракта, гарант гарантиядә билгеләнгән сротка гарантия буенча йөкләмәне үтәргә тиеш.

20. Муниципаль гарантия белән каралған бенефициар алдында гарантның йөкләмәссе гарантия белән тәэммин итеп һәм (яисә) вакытын чыккан йөкләмәләре күләмнәдә, эмма гарантия суммасыннан артык булмаган күләмдә акча түләү белән чикләнә.

21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар алдында гарантны билгеләү туктатыла:

1) гарантиядә билгеләнгән күләмдә бенефициар гарантиясен түләп;

2) ул бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу вакыты) гарантиядә билгеләнгән вакыт узгач;

3) гарантия белән тәэммин итеп һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан үтәлгән очракта йә күрсәтелгән йөкләмәләрне башка нигезләр буенча туктаткан очракта (бенефициар тарафыннан күрсәтелгән гарантка һәм (яисә) судка гарантияне үтәү турындағы таләпнен булуына карамастан);

4) бенефициарның гарантка һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча йөкләмәләрнән гарантны азат итү турындағы язма гаризасын кире кагу юлы белән, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115¹ статьясында каралған гарантка принципал гарантка мондый гарантия буенча бенефициарларның фактта булмавы һәм киләчәктә алар барлыкка килу өчен нигезләрнән булмавы шартларында гарантия кире кагу нәтижәсенде;

5) гарантия бирелгән принципалның йөкләмәссе билгеләнгән вакытта барлыкка килмәс;

6) бенефициар гарантка һәм (яисә) судка гарантия үтәү турындағы гарантка таләпнен белдергәннән соң (шул исәптән принципалны бетерү белән бәйле рәвештә һәм (яисә) бенефициарны һәм (яисә) бенефициарны юкка чыгаруга бәйле рәвештә) төп йөкләмәне туктатып яисә аны гамәлдә булмаган килешү дип тану;

7) бенефициар тарафыннан башка затка тапшырылған яисә бенефициарның гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурычларның төп йөкләмәләре буенча гарантка карата таләпләрнән, гарантия, хокуклар һәм (яисә) вазыйфалар буенча таләпләрнән (хокукларның һәм бурычларның) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә, облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алучыга) күчүгә бәйле рәвештә, гарантия белән тәэммин итә торган принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле көгазыләр турында күрсәтелгән таләпләр (хокуклар һәм йөкләмәләр) тапшырылғаннан тыш) башка нигезләрдә күчү очрагында;

8) башка затка принципал белән бирелгән очракта яисә башка затка хокукларын һәм (яисә) бурычларын (бурычларын) төп йөкләмәләр буенча гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка гына тапшыру;

9) гарантияне гарантиядә күрсәтелгән очраклarda һәм нигезләрдә чакыртып алу нәтижәсенде;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очраклarda.

22. Аның буенча гарант йөклөмәләре туктатылғаннан соң, бенефициар белән гарантия тоту күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокуклар бенефициары очен сакланый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында билгеле булган гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Муниципаль гарантияне бәяләүгә яки туктатуга китерерлек хәлләр барлыкка килү турында билгеле булган Бенефициар һәм принципал бу турыда гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Эгәр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокуқын барлыкка китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантына бирелсә, мондый муниципаль гарантияне үтәү очен акчалар тиешле бюджет дефицитын финанслау чыганакларында исәпкә альна, э мондый муниципаль гарантия буенча йөклөмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак чагыла.

25. Эгәр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокуқын барлыкка китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка бирелмәсә, мондый муниципаль гарантияне үтәү очен акчалар тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә альна.

26. Гарантка гарант тарафыннан тулы күләмдә яисә гарантия буенча йөклөмәләрнең нинди дә булса өлешендә түләнгән, яисә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка бирелгән хокукларны үтәү тәртибендә түләнгән акчаларны регресс тәртибендә кайтару исәбенә алынган акчалата чаралар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәэмин итлә торган кредитлар һәм заемнар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәэмин итләгән кредит (заем) акчаларыннан максатчан файдаланмау факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән йөклөмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнары, муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән жаваплы була.

29. Бензициарлар билгеле булмаган затлар даирәссе булган йөклөмәләрне тәэмин итүгә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмиссиясе нәтиҗәсендә барлыкка килгән йөклөмәләр буенча муниципаль гарантияләр бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләр бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет коды һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карап белән билгеләнә.

28 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр

1. Жирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазыләр муниципаль кыйммәтле кәгазыләр дип таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмитент булып, Жирлек уставында муниципаль алынналарны гамәлгә ашыру хокукуна ия жирле администрация чыга.

3. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең төрләре, аларның эмиссия һәм мөрәжәгать итү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

29 статья. Бюджетара трансфертлар

Бюджетара трансфертлар РФ Бюджет кодексында билгеләнгән формада һәм тәртиптә бирелә.

30 статья. Татарстан Республикасы бюджетына Жирлек бюджетыннан субсидияләр

1. Татарстан Республикасы бюджетына Жирлек бюджетыннан субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә Поселение бюджетында карала.

31 статья. Жирлекнең акчалата йөклөмәләре

1. Жирлек алдындағы акчалата йөклөмәләр буенча бурычлы кеше билгеле бер датага акчалата йөклөмәләр нигезендә түләргә тиешле акчалар суммасы тора.
2. Жирлек каршында акчалата йөклөмәләр буенча таләпләр Жирлекнең финанс активларын формалаштыра.
3. Россия Федерациясе Бюджет кодексында караплан очраклардан тыш, район алдында акчалата йөклөмәләр буенча бурычларны исәпкә алуда исемлек һәм торғызы кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.
4. Жирлек каршында мондый йөклөмәләрне үтәүне тәэмим итә торган акчалата йөклөмәләрне (акчалата йөклөмәләр буенча бурычларны) исәпкә ала, шулай ук күрсәтелгән йөклөмәләр һәм альшиш бирешләр буенча таләпләр хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93² статьясындагы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93² статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.
5. Килешу нигезендә башкасы билгеләнмәгән очракта, жирлек алдындағы акча йөклөмәләре жирлек бюджетының бердәм счетына акчалар күчерелгән көннән башкарылган дип санала.

II бүлек. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

32 статья. Жирлек бюджетты проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1. Бюджет проекты чыгым йөклөмәләрен финанс белән тәэмим итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразы нигезендә төзәлә.
- Бюджет проектын төзү Жирлек Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә һәм срокларда Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә һәм аның таләпләрен үтәгән килеш кабул ителә торган элеге Нигезләмә нингезендә гамәлгә ашырыла.
2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджетты проектын төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:
  - Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Жылышка юлламасы нигезләмәләре;
  - жирлекнең бюджет сәясәтенен төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләре;
  - жирлекнең социаль-икътисадый үсешен фаразлау;
  - муниципаль программаларда (муниципаль программалар проектларында, күрсәтелгән программалар проектларында).
3. Бюджет проектын төзу өчен түбәндәгеләр турында белешмәләр кирәк:
  - салым һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары, салымнар һәм жыемнар турында Татарстан Республикасы законнары, Салымнар һәм жыемнар турында Жирлек советының норматив-хокукый актлары эшләнә башлаган вакытка гамәлдәгә законнар;
  - федераль, региональ, жирлек салымнардан һәм жыемнардан, махсус салым режимнарында караплан салымнардан жирлек бюджетына чигерүләр нормативлары;
  - Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләре бюджетларыннан бирелә торган түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча кире кайтарылмы торган көртөмнәрнең һәм (яисә) салым көрмәнәренен фаразлана торган күләме;
  - Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләрнән тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләмнәре;
  - муниципаль хезмәтләр курсәтүгә норматив чыгымнар.

33 статья. Халыкның социаль-икътисадый үсеше фаразы

1. Жирлек социаль-икътисадый үсеш фаразы кимендә өч елга әзерләнә.
2. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразын Жирлек Советына бюджет проектын керту турында карап кабул ителү белән бер үк вакытта Башкарма комитет тарафыннан хуплана.
3. Жирлек бюджетты проектын төзу һәм карау барышында социаль-икътисадый үсеш фаразын үзгәрту бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

34 статья. Бюджет көрмәнәренен фаразлау

1. Бюджет керемнәре Жирлек Советының салымнар һәм жыемнар түрындагы законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм муниципаль хокукый актлары хакындандағы закон проектиң көртү өненә гамәлдәге башкарьыла ашырыла торган жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы нигезендә фараzlана.

2. Жирле салымнар түрында каар, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртугә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган Совет каарлары чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты түрында каар проекты көртегәнчे 10 көн алдан ук кабул ителергә тиеш.

3. Салымнар һәм жыемнар түрында Жирлек Советының норматив хокукый актларына үзгәрешләр көртүнә куз алдында тота торган Жирлек Советының чираттагы финанс елына һәм план чорына күчергечләр бюджеты түрында каар проекты Совет утырышына көртегән өннән соң кабул итегән норматив хокукый актларында жирле бюджетларның керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртугә китерә торган норматив хокукый актларында жирлек Советының курсәтелгән норматив хокукый актларын үз көченә керүе түрында чираттагы финанс елы артынан килуче елның 1 гыйнварынан да иртәрәк булмаган нигезләмәләр булырга тиеш.

35 статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Кайбыч муниципаль районның Финанс-бюджет палатасында билгеләнгән методика нигезендә дә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.

36 статья. Муниципаль программалар

1. Муниципаль программалар Жирлек жирлегенең башкарма комитеты (алга таба - муниципаль программалар) тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру сроклары үзләре билгели торган тәртиптә Жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль программалар эшләү һәм курсәтелгән программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру түрында каарлар кабул итү тәртибе Жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс ягыннан тәэмmin итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме Жирлек башкарма комитетының программаны расланган муниципаль хокукый акты нигезендә бюджет чыгымнарының һәр максатчан маддәсе буенча бюджет чыгымнарының тиешле программасы түрындагы каар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим итә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән сроклarda расланырга тиеш.

Муниципаль программалар үз көченә кергән өннән алыш ике айдан да соңга калмычча бюджет түрындагы каарга туры китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча Жирлек ел саен аны гамәлгә ашыруның нәтижәлелегенә бәя бирә. Курсәтелгән бәяләзүне үткәру тәртибе һәм аның критерийлары Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Курсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан элек расланган муниципаль программаларның чираттагы финанс елыннан башлап аны туктату яисә үзгәрту кирәклеге, шул исептән муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмmin итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәрту кирәклеге түрында каар кабул ителергә мөмкин.

37 статья. Салым чыгымнарының исемлеге һәм бәясе

1. Жирлекнең салым чыгымнары исемлеге муниципаль программалар һәм аларның структур элементлары киселешендә Жирлекнең Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә, шулай ук муниципаль программаларга карамый торган эшчәнлек юнәлешләрендә төзелә.

2. Жирлекнең салым чыгымнарын бәяләү ел саен, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләрне үтәп, Жирлекнең Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

3. Күрсәтелгән бәяләү нәтиҗәләре Жирлекнең бюджет hәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен формалаштырганда, шулай ук муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләгәндә исәпкә алына.

38 статья. Бюджет проектын төзү тәртибе hәм сроклары

Бюджет проектын төзү тәртибе hәм сроклары, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының бюджет законнарында hәм Жирлек Советының муниципаль хокукий актларында билгеләнгән таләпләрне үтәп Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

III бүлек. БЮДЖЕТ ТУРЫНДА КАРАРНЫ КАРАУ һәМ РАСЛАУ

38 статья. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре

1. Жирлек бюджетты турыйнагы карапарда бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты) керә торган бюджетның төп характеристикалары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, элеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр булырга тиеш.

2. Жирлек бюджетты турыйнагы карап белән тубәндәгеләр расланы:

- бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлеге;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;
- бюджет ассигнованиеларен чираттагы финанс елына hәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар hәм эшчәнлекнән программага карамаган юнәлешләре) буенча, чыгымнар төрләре төркемнәре буенча бүлү;
- чираттагы финанс елына hәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;
- гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә жибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;
- чираттагы финанс елында hәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;
- чираттагы финанс елына hәм план чорының беренче елына бюджет расланана торган (расланган) чыгымнарының гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 2,5 процента күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджеттара трансфертлар исәбеннән караплан бюджет чыгымнарының исәпкә алмыйча), план чорының икенче елында бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 5 процента күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджеттара трансфертлар исәбеннән караплан бюджет чыгымнарының исәпкә алмыйча) расланган (бюджет чыгымнарының исәпкә алмыйча);
- чираттагы финанс елына hәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
- муниципаль эчке бурычның югары чиге hәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның югары чиге, елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан hәм план чорының елдан-ел күбрәк узган торышына карап, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтелгән булса;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында hәм элеге Нигезләмәдә билгеләнгән Жирлекләр бюджетының башка күрсәткечләре.

3. Чираттагы финанс елына hәм план чорына Жирлек бюджетты турыйнагы карап расланган бюджетның план чоры параметрларын үзгәрту hәм аларга Жирлек бюджеттының планлаштырылган чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән расланы.

Жирлек Советының планлаштырылган чоры параметрларын үзгәрту Жирлек Советының муниципаль хокукий акты нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәрту Жирлек раслаган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә кыскарту йә бюджет ассигнованиеләре чыгымнарының ведомство структурасына өстәмә максатчан маддәләр hәм (яисә) бюджет чыгымнары төрләре буенча бюджет ассигнованиеләре чыгымнарының ведомство структурасына кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шартлыча раслана торган (расланган) чыгымнар дигэндэ, бюджет чыгымнары классификациясе нигезендэ план чорында буленмэгэн бюджет ассигнованиелэрэ анлашыла.

5. Жирлек бюджеты турындагы каар белэн, тиешле бюджет ассигнованиелэрэн hэм (яисэ) жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күлеменнэн тыш, Жирлек бюджеттының бюджет турындагы каары белэн билгелэнгэн максатларга чираттагы финанс елиинан башлап кертелергэ (бюджетта чагылдырылырга) тэксдим итэлэ торган аерым тор салым булмаган керемнэр буенча бюджет керемнэрэн hэм файдалану каалтырга мөмкин.

39 статья. Бюджет проекты белэн бер үк вакытта бирелэ торган документлар hэм материаллар

Чираттагы финанс елина hэм план чорына Жирлек бюджеты турында каар проекты белэн бер үк вакытта Жирлек Советына түбэндэгелэр тапшырыла:

- Жирлектэ салым сәясэтенең төп юнәлешлэрे hэм төп юнәлешлэр;
- агымдагы финанс елиның узган чорыннан соң жирлеклэрнен социаль-икътисадый үсешенең якынча нэтижэлэрэ;
- Жирлекнен социаль-икътисадый үсеше фаразы;
- чираттагы финанс елина hэм план чорына жирлек бюджеттының төп характеристикаларын фаразлау (керемнэрнен гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты);
- Жирлек бюджеты проектына ачлатма язуы;
- елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның hэм (яисэ) муниципаль тышкы бурычның югари чиге, чираттагы финанс елиинан hэм план чорының елдан-ел арта барууннан, шул исэптэн Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантиялэр буенча бурычның югари чиге;
- агымдагы финанс елина бюджетның котелгэн үтэлешен бәяләү;
- башка документлар hэм материаллар.

40 статья. Поселение советына бюджет турында каар проектын керту

1. Жирлек Башкарма комитеты житэхчесе чираттагы финанс елина hэм план чорына бюджет турында каар проектын Жирлек Советына 15 ноябрьдэн дэс онга калмычча кертэ.

2. Олы Подберезье авыл жирлегенең чираттагы финанс елина hэм план чорына бюджеты турындагы каары проектында планлаштырылган чорының расланган бюджеты күрсәткечлэрэн төгэллэштерү hэм төзэлэ торган бюджеттын планлаштырылган чорының икенче елы күрсәткечлэрэн раслау күздэ тотыла.

3. Олы Подберезье авыл жирлеге бюджеттының расланган план чоры параметрларын төгэллэштерү түбэндэгелэрне күздэ tota:

- чираттагы финанс елина hэм план чорына Олы Подберезье авыл жирлеге бюджеты турындагы каар проектын карау предметы булган төгэллэштерелгэн күрсәткечлэрне раслау;
- Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган күрсәткечлэрэн арттыруны яисэ кимтүнэ раслау, ѹа аңа ёстамэ максатчан маддэлэр hэм (яисэ) тиешле бюджет чыгымнары төрлөре буенча бюджет ассигнованиелэрэн керту.

4. Чираттагы финанс елинде hэм план чорында бюджет ассигнованиелэренең иң чик күләме Олы Подберезье авыл жирлегенең чыгым йөклөмэлэрэн жирлек Советы тарафыннан билгелэнгэн каарларны финанс белэн тээмин итү очен житэрлек булмаса, Башкарма комитет чираттагы финанс елинде hэм Жирлек Советы каарларынын план чорында үз көчен керү (гамәлне туткатьып тору) срокларын үзгөртү турында Жирлек Советы каарлары проектларын Советка күчэрэ.

41 статья. Бюджет турында каар проектын карау

1. Жирлек Советы рэисе чираттагы финанс елина Жирлек бюджеты турында каар проекты кертелгэн көннэн алып 2 эш көне эчендэ аны экспертиза уздыру очен Ревизия комиссиясенә жибэрэ.

10 (ун) эш көне эчендэ референдум комиссиясе, ачыкланган очракта, элеге проектның кимчелеклэрэн күрсәтеп, бюджет турында каар проекты турында бәяләмэ эзерли.

Ревизион комиссия бәяләмәсе Совет депутатлары Бюджет турындагы каар проектына төзэтмэлэр эзерлэгэндэ исэпкэ алына.

2. Жирлек комиссиягэ, шулай ук Жирлек Советы депутатларына тикшерелеп, чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында каарның кертелгән проекты гавами тыңлауларда тикшерелә.

3. бюджет турында каар проекты буенча килештерелмәгән мәсьәләләр барлыкка килгән очракта, Жирлек Советы рәисе каары белән килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин, аңа Жирлек Башкарма комитеты һәм Жирлек Советы вәкилләре тигез санда керә. Килешү комиссиясе бәхәсле мәсьәләләрне карый.

Жирлек бюджеты турындагы каар ике уқылышта кабул ителә.

4. Жирлек Советы тарафыннан 2 (ике) эш көне дәвамында кабул ителгән бюджет турындагы каар имзалау өчен Жирлек Советы рәисенә жибәрелә.

5. Жирлек бюджеты турындагы каар рәсми рәвештә халыкка игълан ителергә тиеш.

42 статья. Бюджет турындагы каарны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет турындагы каар кабул ителмәү нәтижәләре

1. Бюджет турындагы каар чираттагы финанс елы башланганчы каралырга, Жирлек Советы тарафыннан расланырга, Жирлек Советы рәисе тарафыннан имзланырга тиеш.

Жирле үзидарә органнары үз компетенцияләре чикләрендә бюджет турында кабул ителгән каарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка житкерүне тәэммин итү буенча мөмкин булган барлык чааларны күрергә тиеш.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы каар финанс елы башыннан үз коченә кермәгән очракта, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән қысаларда бюджет белән вакытлыча идарә итү режимы кертелә.

IVбүлек. БЮДЖЕТ ҮТӘЛЕШЕ

43 статья. Бюджетны үтәү нигезләре

1. Бюджетны үтәү Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан тәэммин ителә.

2. Бюджетны үтәү кабул ителгән бюджетка һәм касса планына туры килергә тиешле бюджет язмасы нигезендә оештырыла.

Бюджет касса бердәмлеге һәм чыгымнарның бирелгәнлеге нигезендә башкарыла.

3. Жирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте казначылык органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

44 статья. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше

Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен түбәндәгеләр күз алдында tota:

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетына салымнарны, жыемнарны һәм башка кертемнәрне бүлүдән керемнәрне бердәм бюджетка күчерү;

- артык бүләнгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яисә артык түләтелгән суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен һәм артык түләтелгән суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын күчерү;

- салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яисә артык түләтелгән суммаларны исәпкә алу;

- артык түләнгән яисә артык түләтелгән салымнар, жыемнар һәм бүтән түләүләрне кире кайтаруны (исәпләүне, төгәлләштерүне) гамәлгә ашыру өчен кирәклө суммаларны, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетның бердәм счетыннан арттырылган суммаларны һәм процентларны кире кайтаруны башкармаган өчен процентлар суммасын күчерү.

45 статья. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше

1. Чыгымнар буенча Жирлек бюджетын үтәү бюджет законнары һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше түбәндәгеләрне күздә tota:

- бюджет йөклөмөләрен кабул итү;
- акча йөклөмөләрен раслау;
- акча йөклөмөләрен түләүне санкцияләү;
- акча йөклөмөләрен үтәүне раслау.

Бюджет акчаларын алучы агымдагы финанс елында бюджет йөклөмөләре лимитлары дәрәжәсенә житкерелгән чикләрдә бюджет йөклөмөләрен ала.

Бюджет чарапарын алучы муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар белән яисә законнар, башка хокукий актлар, килеме нигезендә бюджет йөклөмөләрен кабул итә.

3. Бюджет чарапарын алучы бюджет акчалары исәбеннән түләүне санкцияләү очен кирәклө түләү һәм башка документлар нигезендә акча йөклөмөләрен түләү бурыйчын раслый.

4. Акчалата йөклөмөләрне түләүне санкцияләү бюджет законнары нигезләмөләре нигезендә акча йөклөмөләрен түләү тартибендә каралган документлар булын тикшергәннән соң рөхсәт язынын (акцептны) башкару рәвешендә гамәлгә ашырыла.

Акча йөклөмөләрен түләү (гавами норматив йөклөмөләр буенча акчалата йөклөмөләрдән тыш) бюджет йөклөмөләре лимитлары алучыларга житкерелгән бюджет акчалары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Халык алдындагы норматив йөклөмөләр буенча акчалата йөклөмөләр түләү жирлек бюджеты акчаларын алучыларга бюджет йөклөмөләре лимитлары житкерелгән чикләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5. Акча йөклөмөләрен үтәүне раслау бюджет акчаларын физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары файдасына бердәм счеттан чыгаруны раслый торган түләү документлары нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчаларын үтәү буенча түләүсез операцияләр үткәруне раслый торган башка документларны тикшерүгә нигезләнеп башкарыла.

46. статья Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджетны үтәү бюджет язмасы нигезендә бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторлары, администраторлары тарафыннан бюджет язмасы нигезендә гамәлгә ашырыла, мона бюджет законнары нигезләмөләре нигезендә бюджетның бер счетындағы акчаларның калган өлешиләре белән идарә итү операцияләре керми.

47 статья. Жирлек бюджетты турында карап белән расланган керемнәрдән файдалану

Жирлек бюджетын үтәгәндә фактта алынган керемнәр гомуми күләмнәң бюджет турындағы карапы белән расланган Керем күләмнән тыш агымдагы финанс елына һәм план чорына Жирлекнәң бюджет турындағы карапына, муниципаль акчаларны биләүгә, муниципаль бурыйчын каплауга, шулай ук, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 статьясындағы З пунктында караплан күләмдә бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, жирлекнәң гавами норматив караплан күләмдә бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, жирлекнәң гавами норматив йөклөмөләрен үтәүгә, шулай ук жирлекнә халык алдындагы норматив йөклөмөләрен үтәүгә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 статьясындағы З пунктында караплан күләмдә жибәрелегә мөмкин.

Максатчан билгеләнеше булган физик һәм юридик затлардан, шул исәптән элеге Нигезләмәнәң 48 статьясындағы З пунктында билгеләнгән тәртиптә бюджетка керә торган, максатчан билгеләнеше булган, шул исәптән элеге Нигезләмәнәң 48 статьясындағы З пунктында билгеләнгән тәртиптә бюджеттара һәм кире кайтарылмый торган субсидияләр, субвенцияләр һәм кире тәртиптә бюджеттара һәм кире кайтарылмый торган башка бюджеттара трансферлар Жирлек бюджетын үтәгәндә фактта алынган кайтарылмый торган башка бюджеттара трансферлар Жирлек бюджетын үтәгәндә фактта алынган Керем ияләре бюджетты турында карап белән расланган Керемнәр исемлегеннән гайре алынган Жирлек бюджеты чыгымнарын арттыруга агымдагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджетты турындағы караптара үзгәрешләр кертмичә бюджет язмасына үзгәрешләр кертең, бюджетты турындағы караптара үзгәрешләр кертмичә бюджет язмасына үзгәрешләр кертең, субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджеттара трансферлар бирү максатларына юнәлдерелә.

48 статья. Агымдагы финанс елын төгәлләү

1. Жирлек бюджетын үтэү операцияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш 31 декабрьдә тәмамлана.

Жирлек бюджетын үтэү операцияләрен төгәлләү ағымдагы финанс елында Россия Федерациясе Бюджет кодексы нәм элеге статья таләпләре нигезендә гамалгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары нәм ағымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре уз эшчәнлеген 31 декабрьдә туктаталар.

Ағымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр, шул исәптән Жирлекнен бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән бюджет йөкләмәләрен бюджетның бердәм счетындагы акчаларның калган өлеше чиләрендә түләргә тиеш.

3. Ағымдагы финанс елында субсидияләр, субвенцияләр нәм максатчан билгеләнештәге башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферлар бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Бюджет чараларының баш администраторы карары нигезендә ағымдагы финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнеше булган субсидияләр нәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферларга ихтыяж болу турында Жирлек бюджетының күрсәтелгән бюджетара трансферларның калган өлешенән артмаган күләмдә чираттагы финанс елында күрсәтелгән бюджетара трансферларны бирү максатларына бюджет чыгымнарын финанс белән тәэммин итү очен бирелгән бюджет кеременә кайтарылырга мөмкин.

Убүлек. БЮДЖЕТ ХИСАПЛЫЛЫГЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРУ, КАРАУ НӘМ РАСЛАУ.

49 Статья. Бюджет исәпкә алуы нәм бюджет үтәлеше турында хисап бирү

1. Бюджетны исәпкә алуның нәм бюджет хисаплышының бердәм методологиясе нәм стандартлары бюджет законнары положениеләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисабы тубәндәгеләрне уз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнәц финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча чараларының хәракәте турында хисап;
- 5) аңлатма языу.

3. Жирлекнен бюджет хисаплышын еллык булып тора. Бюджет үтәлеше турында хисап квартал саен исәпләнә.

Ағымдагы елның беренче кварталында, яртыеллыгында нәм тугыз аенда бюджетның үтәлеше турында хисап Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан раслана нәм Жирлек Советының нәм Ревизион комиссиясенең Финанс-бюджет палатасына хисап тапшыру срокы тәммамланганин соң ун коннен дә соңга калмычча Жирлек Советына нәм Ревизион комиссиясенә жибәрелә.

Бюджет үтәлеше турында еллык хисап Жирлек Советы карары белән расланырга тиеш.

50 статья. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшеру

1. Бюджет үтәлеше турында еллык хисап аны Советта караганчы тышкы тикшеру узарга тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисаплышының тышкы тикшерүне нәм бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә бирүне уз эченә ала.

2. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшеру, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәгән килем, Жирлек Советының муниципаль хокукий акты белән билгеләнгән тәртиптә Ревизион комиссия тарафыннан гамалгә ашырыла.

3. Жирлекнен Башкарма комитеты ағымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмычча аңа бәяләмәгә эзерләнү очен бюджетның үтәлеше турында хисап тапшыра. Жирлек бюджеттөн үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләү бер айдан да артмаган срокта уздырыла. Бюджет үтәлеше турында хисапка бәяләмә төп администраторларның еллык бюджет хисабының еллык бюджет хисабын тышкы тикшеру мәгълүматлары нигезендә эзерләнә.

4. Жирлек Башкарма комитетына бюджетның үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә Жирлек Ревизион комиссиясе тарафыннан бирелә.

51 статья. Жирлек Советына бюджет үтэлеше турында еллык хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау.

1. Ел саен 1 майдан да соңга калмыйча, Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе Жирлек Советына финанс елы өчен бюджет үтэлеше турында хисап тапшыра.

2. Бюджет үтэлеше турында еллык хисап белән бер үк вакытта ана бюджет һәм бюджет хисаплылыгын һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләрен файдалануның башка нәтижәләрен анализлаучы анлатма, жирлек бюджеты үтэлеше турында жирлек Советы каары проекты, жирлек бюджеты үтэлеше турында башка бюджет хисабы һәм жирлекнен берләштерелгән бюджеттының үтэлеше турында бюджет хисабы, Россия Федерациясенең бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Совет утырышында Жирлек Башкарма комитет житәкчесе Жирлек житәкчесенең доклады тыңлана, яисә аның ризалыгы белән Жирлек ревизия комиссиясе рәисенең бюджет үтэлеше турында доклады тыңлана.

4. Бюджет үтэлеше турындагы хисапны тикшерү һәм карау йомгаклары буенча Жирлек Советы бюджет үтэлеше турындагы хисапны раслау яисә бюджет үтэлеше турындагы каарны кире кагу турында каар кабул итэ.

5. Бюджеттың үтэлеше турындагы каар Совет тарафыннан кире кагылган очракта, ул күрсәткечләре дөрес түгел яисә тулы чагылдыру фактларын юкка чыгару өчен бер айдан да артмаган срокта кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

52 статья. Бюджет үтэлеше турында каар

Бюджет үтэлеше турындагы каар белән, керемнәрен, чыгымнарың һәм бюджет дефицитының (профицитының) гомуми күләмен күрсәтеп, хисап финанс елы өчен бюджет үтэлеше турында хисап раслана.

Хисап финанс елында Жирлек бюджеттының үтэлеше турындагы каарга аерым күшымталар белән тубәндәге күрсәткечләр раслана:

- район бюджеты керемнәре классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәре;
- бюджет керемнәренең төрләре кодлары, керемнәр төрләре, дәүләт идарәсе секторының бюджет керемнәренең карай торган операцияләре классификациясе буенча бюджет керемнәре;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакларына карай торган дәүләт идарәсе секторының операцияләр классификациясенең бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре буенча бюджетны финанслау чыганаклары.

Бюджет үтэлеше турындагы каар белән Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм Жирлек Советының муниципаль хокукий актларында билгеләнгән башка күрсәткечләр раслана.

VI бүлек. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

53 статья. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручи органнар

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мәнәсәбәтләрен, физик затларга Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бүтән түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләрне һәм йөкләмәләрне, шулай үк дәүләт (муниципаль) контрактлары, килешүләр (килешүләр) шартларын үтәүнә тәэммин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңғы финанс контроленә бүленә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле Жирлек фондының ревизия комиссиясенең контроль эшчәнлеге булып тора

3. Эчке муниципаль финанс контроле Жирлек Башкарма комитеттының органнары (вазыйфаи затлары) булып торучы муниципаль финанс контроле органнарының тикшерү эшчәнлеге булып тора.

4. Авыл жирлегенең жирле бюджетын үтәу процессында бюджет хокук бозуларын кисәту максатларында беренчел контроль гамәлгә ашырыла
5. Шуннан соңғы контроль аларны үтәүнен законлылыгын, исәпкә алуның һәм хисаплылыкның дөреслеген билгеләү максатларында Жирлек бюджетын үтәу нәтиҗәләре буенча гамәлгә ашырыла.